

7/A Az európai integráció kialakulásának politikai, gazdasági háttere

Az Eu-i Unió gazd-i súlyának megfelelően meghatározó szerepet játszik a nemzetközi kereskedelemben és a világpolitikában egyaránt. EU a világ legjelentősebb kereskedelmi hatalma, a nemzetközi politikai életben Európát meghatározóan képviseli.

A második világháború után az európai béke és fejlődés szempontjából kulcsfontosságú volt, hogy létrejöttön egy közös intézményeken alapuló szervezet, amely:

1. lehetetlenné tesz egy újabb háborút és feloldja Fro. Es No. közötti évszázados ellentétet
2. a gazd-i együttműködés fejlesztésével visszaadja és javítja az európai országok versenyképességét a világban
3. ellensúlyt képez a kommunista országokkal és az USA gazd-i hatalmával szemben.

Az európai integráció kialakulásának lépései

1948-ban lép életbe a Benelux vámunióról szóló szerződés, melyet Belgium, Hollandia, és Luxemburg hozott létre, a vámok közös eltörlésére az egymás közti kereskedelemben.

1948-ban a Marshall- segély elosztására, 16 európai kormány és az USA megalapította az Európai Együttműködési Szervezetet

1949-ben 10 nyugat- európai ország Londonban megalakítja az Európa Tanácsot, amelynek az emberi jogok védelme mellett kulturális, politikai szerepet is szántak.

1951. Európai Szén és Acélközösség, más néven Montánunió megalapítása. Párizsban írták alá (párizsi szerződés) csatlakozók: Németország, Franciaország, Olaszország, Belgium, Hollandia, Luxemburg (Hatok)

1957. Római Szerződés: Európai Gazdasági Közösség, Európai Atomenergia Közösség

1973. első bővülési folyamat: csatlakozik Dánia, Írország és az Egyesült Királyság (Kilencek)

1981. második bővülési folyamat: Görögország

1986. Spanyolország, Portugália

1995. Ausztria, Finnország, Svédország

2004. Csehország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Ciprus, Málta, Szlovénia, Szlovákia, Észtország

2006 Románia

az integráció gazdasági előnyei, társadalmi hatásai

Az egységes belső piac átlátható módon szabályozza a gazd-i szereplők tevékenységét, megsokszorozza a gazd-i növekedés esélyeit. Az Európai Unió belső piaca növekvő keresletet és termelékenységet, újabb gazd-i lehetőségeket kínál.

A gazd-i növekedés pedig munkahelyeket hoz létre, megteremti az életszínvonal növelésének, a nyugdíjak emelésének a lehetőségét.

Az életszínvonal növelése mellett mind fontosabb lett az életminőség javítása. A környezetvédelmi, élelmiszer- biztonsági és fogyasztóvédelmi előírások kialakításával az EU tagállamokban olyan jogi és intézményi eszközöket alakítottak ki, amelyek a mindennapi élet minőségét és biztonságát javítják.

Európai Unió létrejötte, a hárompilléres szerkezet, az Unió jelképei

A gazd. terén egységes piac tökéletes megvalósításaként, a világgazdasági versenyben való jobb pozíció eléréseért az egységes valuta bevezetés követelménye kerül előtérbe. 1989-ben Magyarország lebontja a „vasfüggönyt”. A felgyorsult politikai változások következtében a következő évben a két részre szakadt. Németország egyesül.

Az Európai Unióról szóló szerződést 1992-ben a hollandiai Maastricht városában írták alá.

A Maastrichti Szerződés révén az Európai Unió hárompilléres szerkezete jön létre:

1. pillér Európai Közösség elmélyítése

- az eddig működő három közösség továbbvitele (Római Szerződés)
- uniós állampolgárság bevezetése
- gazd-i és pénzügyi unió
- környezetvédelemi fejlesztés

2. pillér Közös kül-és biztonságpolitika kialakítása

- közös külpolitika (Egységes Európai Okmány Közös döntéshozatal)
- közös védelmi politika alkalmazása
- együttműködés, közös akciók
- emberi jogok
- külső segélyezés
- biztonsági kérdések

3. pillér Közös igazságszolgáltatás és belügyek

- menedék politika
- a tagállamok külső határainak átlépését irányító közös szabályok
- bevándorlási politika (Maastrichti Szerződés)
- igazságügyi együttműködés

EU jelképei:

1. zászló: a kék alapon 12 csillag kör alakú elrendezéssel
2. himnusz: az Örömda, Beethoven IX. szimfóniája 4. tételének bevezető része
3. ünnep: máj. 9. Európa Nap
4. egységes valuta: Euró, váltópénze az Euró cent (1 Euró= 100 Euró cent)

Európai Unió intézményrendszere

Az EU intézményrendszerében a kormányközi és nemzetek feletti jegyek keverednek, és sajátos ötvözetet alkotnak.

Európai Tanács: A tagállamok állam- vagy kormányfőiből álló kormányközi, az Unió csúcsszerveként működő testület. Nagy horderejű, stratégiai kérdésekben dönt, vmint meghatározza az EU számára a követendő politikai irányvonalat.

Európai Bizottság: Az EU legfontosabb döntéshozó és végrehajtó testülete. Nemzetek feletti szervezet, mivel nem közvetlenül a tagállamokat, hanem az Unió egészét szolgálja.

Európai Unió Tanácsa: Az EU kormányközi alapon működő, döntéshozó, jogalkotó szervezete, mely a tagállamok érdekeit képviseli.

Tagjai a tagállamok kormányainak képviselői, általában az adott témáért felelős miniszterek (Miniszterek Tanácsaként is emlegetik).

Európai Bíróság: Feladata a közösségi jog egységes értelmezése és alkalmazása minden tagállamban. Felügyeli a közösségi jog betartását, ellenőrzi és biztosítja, hogy a különböző intézmények a szerződésekben lefektetett hatásköreik szerint járjanak el.

Európai Számvevőszék: A közösségi pénzügyek ellenőrzésével megbízott, független testület, amelybe minden tagállam egy főt delegál. Feladata annak ellenőrzése, hogy az EU a költségvetési szabályoknak és a kitűzött céloknak megfelelően költi-e el a rábízott pénzt.

Régiók Bizottsága: célja, hogy a helyi és regionális szervek közvetlen beleszólást kapjanak a Közösségek munkájába.